

Sosyalist devrim teorisinin eleştirisi : Konuya doğrudan girmeden önce Lenin'in kesintisiz devrim teorisi ve onun Rusya'da uygulanışının kısaca üzerinde durursak; Lenin'in Kesintisiz Devrim Teorisi, kapitalizmin emperyalist aşamasının çözümlenmesine dayanır. Bu çözümlenmenin devrim teorisi açısından önemli noktalarını şöyle sıralayabiliriz :

1) Kapitalizmin emperyalist aşamaya ulaşmasıyla birlikte sosyalizmin maddi koşulları tüm dünya ölçüsünde olgunlaşmıştır. Buna bağlı olarak dünya çapında proleter devrimler dönemi başlamıştır.

2) Gericilik sistemin egemen politik eğilimidir. Burjuvazi feodal gericilikle kesin ve tam hesaplaşma yeteneğini yitirmiştir. Proleteriyadan olan ölümcül korkusu nedeniyle burjuvazi feodalizmle uzlaşma yolunu tutmuştur. Bu uzlaşmanın görüldüğü ülkelerde kapitalist ilişkiler ile zamanını doldurmuş feodal ilişkiler yanyana ve içiçe varolmaktadır.

3) Feodal ilişkilerle feodal ilişkilerin içiçeliği feodal kalıntılara karşı yürütülen savaşımın tüm sömürü sistemine karşı yürütülen savaşımın içiçe geçmesini zorunlu kılmaktadır.

4) İçeriği itibarıyla burjuva olan (Özünde burjuva demokrasininin görevlerini çözmesi, kapitalizmin gelişiminin önündeki engelleri kaldırması ve meta üretim ilişkisinin ortadan kaldırmaması nedeniyle) bu savaşımı sonuna kadar götürmeye yetenekli tek sınıf proleteriyadır. Proleterya bu savaşımın sadece öncüsü değil , aynı zamanda hegomen güçüdür de.

5) Amacı sosyalizm olan proleterya , bu savaşımı sonuçlandırmadan amacına ulaşamaz.

6) Köylülük ve küçük-burjuvazi hem ivedi çıkarları (toprak sorunu, küçük meta üretiminin önünün açılması vb.) hem de sürekli çıkarları (sınırsız özgürlüklerin sağlanması -ki küçük burjuvaziye , proleterya karşı savaşımında en çok gerekli olan budur) gereği bu savaşımında , proleteryanın doğal bağlaşıkları , sonuna kadar gidebilecek güçlerdir.

7) Feodal ilişkilerle kapitalist ilişkilerin içiçe geçmesi Leninist Kesintisiz Devrim teorisinin nesnel temelini oluşturur. Bu tür ülkelerde (Feodal ve kapitalist ilişkilerin içiçe geçtiği, başka bir deyişle burjuva demokratik devrimini tamamlamamış ülkelerde) proleterya, sosyalizm amacına ancak , demokratik devrim sürecinden geçerek varabilir.

Buradan çıkan sonuçlar:

1) Demokratik devrim ve sosyalist devrim, proleteryanın bakış açısıyla tek bir devrimci sürecin, tek bir devrimin, birbirinden nitelik olarak farklı iki aşamasıdır. Lenin bunu şöyle ifade ediyor: " Bugünkü devrimin tam utkusu demokratik devrimin sonu, sosyalist devrim uğrunda savaşımın başlangıcı olacaktır. Bugünkü köylülüğün isteklerinin gerçekleşmesi, gericiliğin tam bozgunu, ezilmesi, demokratik cumhuriyetin başarıya ulaşması, burjuvazinin ve üstelik küçük burjuvazinin devrimciliğinin sonu, proleteryanın sosyalizmi "

2
için gerçek savaşımının başlangıcı olacaktır." (Lenin, Martinov Yoldaş Sorunu Yeniden Derinleştiriyor, İki Taktik, s.97)

2) Proleterya hegemonyası ise devrimin keskinliğinin olduğu kadar, keskinliğinin de olmazsa olmaz koşuludur. Önceki Metinde işçi sınıfının hegemonyasındaki bir devrimin iktidarı sosyalist nitelikli olur, programına proleterya hegemonyasını koyan sosyalist devrim hedefini de koymuş sayılır demektir. Bu belirleme doğru değildir. Çünkü sosyalist devrim proleteryanın kendi öz iktidarındır. Böyle bir iktidar için proleteryanın genel olarak bağlaşıklı köylülük veya küçük burjuvazi değil, yarı proleter yoksul köylülüktür. (Bu konuyla ilgili olarak bkz. İki Taktik, 'Burjuvazi Devrimden Yüze Çevirirse Demokratik Devrimin Açılma Hızı Gevşer mi' bölümü, s.73) Lenin bunu şöyle ifade ediyor: "Açıktır ki egemenliğin Sosyal Demokratlar (RSDİP-yazar) tarafından ele geçirilmesi sosyalist devrimin tam kendisidir ve kelimeler doğru ve açık anlamıyla kullanılıyorsa, başka bir şey de olamaz." Demek ki, sosyalist devrim proleteryanın öz iktidarındır. Burada hegemonyadan söz edilemez. Biricik ve tek sınıf olarak egemen proleteryanın, iktidarın proleterya tarafından ele geçirilmesinden söz edilebilir. Burada hegemonya değil bizzat proleterya diktatörlüğünün kendisidir. Proleteryanın hegemonyasından söz edebilmenin ön koşulu, öngörülen devrimci hedefin sosyalizm değil demokratik devrim olmasıdır. Çünkü hegemonya, devrimci süreçte işçi sınıfının bağlaşıkları, yani halk, üzerindeki toplayıcı, birleştirici rolünü ifade eder. Hegemonya: proleteryanın bağlaşıklarına önderliğini kabul ettirmesi, bağlaşıkların bizzat savaşım içinde proleteryanın önderliğini kabul etmesive onu izlemesidir. Buradan çıkan sonuç, proleterya hegemonyasını kabul etmek, devrimi sosyalist değil demokratik devrim olduğunu kabul etmektir. Başka türlü tutarsızlık olur. Hegemonya ile proleterya diktatörlüğünü birbirine karıştırmak olur.

Şimdi de ,Leninist Kesintisiz Devrim Teorisinin ,burjuva demokratik devrimin tamamlanmadığı ,orta derecede gelişmiş ve iktidarda feodal sınıfın var olduğu Rusyadaki uygulamasını ele alalım. Bolşevikler, Rusyada demokratik devrimi yakın amaç olarak belirlerken kalkış noktaları Rusyada burjuva demokratik devrimin tamamlanmamış olduğu teziydi. Şöyle yazıyordu Lenin: " o tarihte (1905 devrimi öncesi ,1903-1902 yılları kastediliyor.-yazar), burjuva devrimi öngününde ,yada tamamlanmamış bir burjuva devrimi akışı içinde bulunuyorduk. ve görev herşeyden önce bu devrimi krallığın (Çarlığın-yazar) yıkılmasına kadar götürmekti." (Nisan Tezleri, Sol y., s.127) Burjuva devrimin tamamlanması üzerine kısaca durmak gerekiyor, bundan neyi anlamak gerekiyor? Lenin bunu, Fransız ve Alman devrimini karşılaştırırken şöyle ifade ediyor. 1-Bitmiş olan Alman devrimi bitmiş olan Fransız devriminden burjuvazinin sadece, genel olarak demokrasiyi satmasıyla değil, özellikle köylüleri satmasıyla ayrılır. 2- Demokratik devrimin tam gerçekleşmesinin temeli özgür köylü sınıfının oluşmasıdır. 3- Böyle bir sınıfın meydana gelmesi derebeylik hükümlerinin yok edilmesi ve feodalizmin yıkılmasıdır ama bu hiçte sosyalist devrim değildir. (İki Taktik s.102), 'Diktatörlüğü Kaba Burjuva Belimleme ve Marksın Diktatörlük Üstüne Görüşü') Yine Lenin Şöyle yazıyor:

"Kuşkusuz sonunda ,köylülerin savaşımının utkusu,yani bütün toprakların köylülerin eline geçmesibizde,Rusyada tam da demokratik devrim olacaktır." (İki Taktik,s.102-103)Görüldüğü gibi burjuva devrimin tamamlanması sorunu köylülük sorunu olarak ele alınıyor.Buradan çıkarılması gereken sonuç , köylülük sorununun çözülmediği ülkelerde burjuva demokratik devrimin tamamlanmadığıdır.(Toprak sorunun yanında ulusal sorunda özünde bir köylülük sorunudur,Köylüleri feodal toprak sahiplerinin boyundurluğundan kurtarmak ve toprağı onlara vermek,demokratik devrimin asıl içeriğini oluşturur.bkz. Vietnam Devrimi,Le Duan s.21)Lenin Rusya için demokratik devrimin zorunluluğunu şöyle ifade ediyordu: " Rusyanın erişmiş olduğu ekonomik gelişme derecesi(objektif koşul) ve geniş proleter yığınlarının ulaşmış oldukları bilinç ve örgütlenme derecesi (objektif koşula organik olarak bağlı bulunan subjektif koşul) işçi sınıfının hemen ve tam kurtuluşunu olanaksız kılmaktadır." Rusyanın erişmiş olduğu ekonomik gelişmişlik derecesi neydi?

Rusya o dönemde Lenin tarafından orta derecede gelişmiş kapitalist bir ülke olarak nitelenmişti.Demekki bu gelişmişlik düzeyi sosyalizme doğrudan geçişe izin verecek ölçüde ,üretimde toplumsallaşma sağlayamamıştır.Başka bir deyişle üretici güçlerin gelişme düzeyiyle,üretim ilişkileri arasındaki çelişki sistemin temel çelişkisi olmasına rağmen ,yeter derecede keskin değildi, İkinci koşula gelince,Lenin buna daha büyük bir dikkat gösteriyor.Yukarıdaki alıntının devamında şunları okuyoruz: "Eğer bir gün şu yada bu işçi neden bizden maksimum programımızı uygulamadığımızı soracak olursa ,kendisine demokrasiye bağlanmış olan ~~yığın~~ halk yığınlarının sosyalizme henüz ne kadar yabancı olduklarını ,sınıf ilişkilerinin ne kadar az gelişmiş olduğunu,proleteryanın örgütlenmesinin henüz ne kadar yetersiz olduğunu göstermekle yanıt vereceğiz." (İki Taktik,s.121) Rusyada 1917 şubatında burjuva demokratik devrim gerçekleşiyor.Çok özgün bir biçimde iktidar ikiliği ortaya çıkıyor.Fiili iktidar (işçi -köylü asker vekilleri) sovyetlere ait olmasına rağmen,resmi iktidar burjuvazinin elinde.Buradan,iktidarın burjuvazinin eline geçmesinden hareketle ,bazıları ,Leninin proleteryanın hegemonyasında burj.demok.devrim tezinin gerçekleşmediğini,hatta Lenin'in yanılığası olduğu vb. söylüyorlar.Durum hiç te öyle değildir.Lenin İki Taktikte sorunu ortaya koyarken devrimin iki şekilde,bir işçi sınıfının hegemonyasında yani devrimin kesin zaferi demek olan işçilerin ve köylülerin devrimci demokratik diktatörlüğü ile sonuçlanarak,iki,burjuvazinin hegemonyasında feodalizm ile uzlaşmasıyla sonuçlanması(bkz.İki Taktik s.34) Lenin,devrimi sonuna kadar götürmek neye bağlıdır?sorusuna " bu egemenlik doğrudan doğruya kimin eline geçeceğine ,Petraçankoviçlerin eline mi ,yoksa halkın eline mi geçeceğine bağlıdır. Birinci durumda erkek burjuvazinin olacaktır ...ikinci durumda ise devrim tam utkuya ulaşır."(İki Taktik,s.101)Demek oluyor ki,Lenin'in demokratik devrimde burjuvazinin hegemonyayı ele alamaya çağına dair bir tezi yoktur.Lenin'in tezi sosyalizme yürüyebilmek için hegemonyanın proleterya tarafından ele geçirilmesi gerektiği ve bunun zorunluluğu volundadır.Subat devriminde lenin'in önceden sözünü ettiği

devrimin iki türlü sonuçlanabileceği görüşüm özgün bir biçimde hayata geçti. İki biçim aynı anda gerçekleşti. Lenin bu durumun çözümlenmesini yaparak Nisan'da sosyalist devrim şiarını yükseltti. Değişen neydi? Objektif koşulda herhangi bir değişme olduğu söylenemez. Lenin ikili iktidarı çözümlerken iktidarın neden burjuvazinin eline geçtiği sorusuna şöyle yanıt veriyor: "Bunun nedeni proleterya ile köylülerin yetersiz bilinç derecesidir." (Nisan tezleri, Sol Yayınları, S.18) Demek ki subjektif koşulda da öyle köklü bir değişme yok. Öyleyse neden sosyalist devrim şiarı atılıyor? Bu Lenin'in Kesintisiz Devrim Teorisi'nin mantiki bir sonucudur. İşçi sınıfının devrimci görevi çarlığın yerini alan burjuva hükümeti tanımak, kabullenmek değil silahı bir omuzdan ötekine geçirmektir. Lenin sosyalist devrim şiarına şu tesbitten kalkarak varıyor. "1) Tüm devlet makinesini(...) yöneten... eski çarlık iktidarı yenilmiş ve devrilmiş ama işi bitirilememiştir. Kralcılık resmen kaldırılamamıştır... 2) Toprak feodallerinin çok büyük toprak mülkiyeti ortadan kaldırılamamıştır. 2) Rusya'da iktidar yeni bir sınıfın, burjuvazinin ve burjuvalaşmış büyük toprak sahiplerinin eline geçmiştir. Bu anlamda Rusya'da burjuva demokratik devrim tamamlanmıştır." (Lenin, A.g.e., s.37-38) Görüldüğü gibi Lenin burjuva demokratik devrimin tamamlandığından yalnız iktidarın el değiştirmesi anlamında söz ediyor, Bu da işçi sınıfının önüne sosyalist devrim görevini koyuyor.

"Somut durumun somut tahlili" işçi sınıfının önündeki görevin değiştiğini, silahı omuz değiştirmenin zorunlu olduğunu gösteriyor. Kısaca demokratik devrimin atlanmasının hem tarihsel hem de politik anlamı üzerinde durmak gerekiyor.

Uzun söze gerek yok, ne nesnel olanı körü körüne takip eden bir taktik ne de nesnel olana atlamaya kalkan bir taktik başarı şansına sahip değildir. "Otokrasiye karşı bir savaş sosyalistler için belli süreli ve geçici bir görevdir. Ama bu görevleri en ufak bir biçimde gözden kaçırmak, ya da ihmal etmek sosyalizme ihanetle, gericiliğe hizmetle eşit." (Lenin, İki taktik, s.61)

Türkiye'ye geçerse, Rusya ile kıyaslandığında, hem objektif koşul (ekonomik gelişme düzeyi), hem de buna bağlı olan subjektif koşul açısından Türkiye Rusya'dan çok daha gelişmiş bir ülke. Sermayenin merkezileşmesi, üretimin toplumsallaşma düzeyi vb., buna bağlı olarak sınıf ilişkileri, işçi sınıfının nitel ve nicel gelişmişlik düzeyi vb. Ama bütün bunlara rağmen Türkiye orta düzeyde gelişmiş ülkeler kategorisi içinde yer alıyor. B'nun anlamı ne üretimin toplumsallaşma düzeyinin, ne üretici güçler ile üretim ilişkileri arasındaki çelişkilerin, birinin diğerinin gelişmesine engel olacak şekilde keskinleştiği ne de işçi sınıfının bilinç ve örgütlülük düzeyinin sosyalizme doğrudan geçişi sağlayacak derecede olgunlaşmadığıdır. Rusya'dan farklı olarak iktidarda burjuvazi vardır. Ama bu demokratik devrimin tamamlandığı anlamına gelmiyor. Yukarıda Lenin'den de yapılan alıntılardan anlaşılıyor ki burjuva demokratik devrimin tamamlanması köylülük sorununun doğrudan çözümüyle bağlantılıdır. Türkiye'de bugün köylülük sorununun çözüldüğünü kim söyleyebilir? Elbette Rusya'daki gibi köylülük sorunu yok Türkiye'de. Feodal kalıntılar

süreç içinde, devrimci olmayan tarzda çözüldü, çözülmüyor. Ama bu feodal ilişkilerin çözülüşü köylülük sorununun çözüldüğü anlamına gelmiyor. Köylülük sorunu çözülen feodal ilişkilere paralel olarak yeni biçimde ortaya çıkıyor. Toprağa kavuşamayan köylü kapitalist ilişkilerin kırsal gelişme hızına bağlı olarak köyden koptu. Bu kopuş iki şekilde oldu, oluyor. Topraksız köylü ya tarım proleteryası haline geliyor, (Mevsimlik işçi) vb.) Ya da büyük şehirlerin çevresinde toplanıyor. Böylece köylülük sorunu eski biçimlere ek olarak yeni biçimlerle birlikte çözülmemiş olarak kaldı. Feodal kalıntıların ortadan kaldırılması, toprak sorununun çözümü, ~~köylü~~ genel olarak köylülük sorununun çözümü (Türkiye'de köylülük sorununun çözümü sadece bir toprak reformu ya da feodal kalıntıların ortadan kaldırılması değildir) Bir bütün olarak tarım reformunun gerçekleştirilmesine bağlıdır. Kırsal alanda sınıfsal farklılaşmanın hatırı sayılır ölçüde geliştiği dikkate alındığında sadece toprak reformunun yeterli olmadığı ~~xxxx~~ çözümün genel bir tarım reformu olması gerektiği açığa çıkar) Buna rağmen toprak reformu özellikle Kürdistan bölgesinde köylülük sorununun çözümünün ana halkasıdır. Kürd halkı Türkiye devriminin ana güçlerinden biridir. Bu dikkate alındığında köylülük sorununun atlanamayacağı, dolayısıyla önümüzdeki devrimci adımın, özünde köylülük sorununun çözümü olan demokratik devrimin gerçekleştirilmesi olduğu açıklik kazanır.

Soruna ulusal sorun açısından da baktığımızda demokratik devrimin zorunluluğu daha da ~~netleşiyor~~ açık hale gelir. Soruna bir başka açıdan yaklaşırsak: Biliniyor devrim topluma o ~~xxxxxxx~~ anki, öne çıkan çelişkinin çözümüdür. Sosyalist devrim keskinleşen ve çözümü ertelenemez düzeye gelen emek sermaye çelişkisinin çözümüdür. Türkiye'de bugün keskinleşen bir çelişkiden söz ediyoruz. Keskinleşen ve çözümü ivedi bir durum olan bu çelişki emek-sermaye çelişkisi midir? Başka bir deyişle üretici güçlerle üretim ilişkileri arasında var olan uyum tümüyle ortadan kalkmış mıdır? Buna olumlu yanıt vermek mümkün değildir. Kapitalizmin gelişmesinin önündeki ana engel emek-sermaye çelişkisinin keskinliğinden çok bizzat bu çelişkiyi de içeren bir çelişki yumağıdır. Bu yumaktan kapitalizmin gelişmesini engelleyen feodal kalıntılar "Köylülük sorununun çözülmemiş oluşu" ile birlikte emperyalizme bağımlılık vardır. ve çelişkinin keskinliği de buradan kaynaklanmaktadır. Kapitalizmin gelişmesinin ve çelişkilerin keskinleşmesinin ve dolayısıyla çözüm aşamasına gelmesinin önü açılmaz. Toplumsal sorunlar ve bunların çözümü açısından baktığımızda bugün öne çıkan sorunları şöyle sıralayabiliriz. 1) Köylülük sorununun çözümü yani feodal kalıntıların kökünün kazınması 2) Ulusal sorunun çözümü 3) Emperyalizme bağımlılığa son verilmesi 4) ~~in~~ inırsız politik özgürlüklerin elde edilmesi. Görüldüğü gibi bunların hiçbiri sosyalist istemler değildir. Bunlar demokratik istemlerdir. Bu sorunları çözecek devrimci adım da, kuşkusuz demokratik devrimdir. Ama öte yandan en açık tanımıyla devrim: politik iktidarın sınıfsal el

değişimdir yani iktidar sorunu "her devrimin temel sorunudur" Türkiye'de iktidardaki sınıf burjuvazisidir ve devrim iktidarın burjuvazinin elinden alınması olacaktır. İktidarı burjuvazinin elinden kim alacaktır? Yarı-proleterya ile ittifak halindeki proleterya mı yoksa köylülük ve şehir küçük burjuvazisiyle ittifak halindeki proleterya mı? İşte önümüzdeki devrimin niteliği sorunu bu soruya verilecek yanıtta yatıyor. Eğer iktidarı proleterya alacaksa, alabilirse, şüphesiz bu sosyalist devrim olacaktır. Yok proleterya bağlaşıklıkları birlikte iktidarı alacaksa o zaman demokratik devrimden başkası olamaz. Köylülüğü ve Kürt halkını-ki bu da esas olarak köylülüktür. Devrimin ana güçleri içinde niteleyen her görüş kaçınılmaz olarak demokratik devrimi öngörüyor demektir. Önümüzdeki devrimin bir yandan öne çıkan demokratik görevleri çözmek öte yandan doğrudan egemen sınıf olan burjuvazinin iktidarına yönelmesi demokratik görevlerle sosyalist görevlerin iç içe geçtiğini gösterir. Öyle ki bu iç içelik bizzat demokratik görevlerin çözümünde vardır. Örneğin kırsal alanda büyük toprak mülkiyetine son verecek olan devrim bu aynı önlemi şehirde büyük sermayeye karşı uygulamadan edemez. Kırsal alanda yok ettiği mülkiyeti, şehirde koruyamaz. Kırsal alanda büyük toprak mülkiyetinin kamulaştırılması aynı zamanda banka sistemine indirilmiş bir darbedir. Çünkü büyük toprak mülkiyetinin zor alımı bu toprakların ipotekli buldukları milyonların zor alımıdır. Kapitalist sistemde bankaların oynadığı kilit rol dikkate alındığında tek başına bu önlemin bile kapitalizme indirilecek ağır bir darbe olacağı kesindir. Emperyalist bağımlılığa son verilmesini alalım. Bu bizzat yerli büyük sermayeye -tekellere-indirilmiş ağır bir darbe değilse nedir? Emperyalist bağımlılığa son verilmesi aynı zamanda bu büyük sermayenin doğrudan kamulaştırılması değil midir? Üstelik demokratik devrimin gerçekleşmesi aynı zamanda sosyalist devrimin başlaması anlamına geldiğine göre (Yukarıda Lenin'den yapılan alıntıdan) demokratik devrimin gerçekleşmesiyle sermaye doğrudan bir saldırının başlayacağı bu anlamda demokratik önlemlerle sosyalist önlemlerin iç içe geçeceği apaçıktır. Hangi hızla ve hangi yaygınlıkta? Bunu bugünden belirlemek olanaksızdır. Ama açık olan birşey varsa, proleteryanın hegemonyasına bağlı olarak hızın arttığı ve geçiş sürecinin kısaldığıdır. Demokratik devrimle sosyalist devrimin iç içe geçmesi olgusuna dayanarak bu iki devrimi birbirine karıştırmak, ikisi arasındaki farkı ve bağı görememek büyük yanılğı olur. Lenin bu konuda şunları yazıyor "Elbette somut tarihsel durumda geçmişin öğeleriyle geleceğin öğeleri birbiriyle örülüdür. İki yol birbirine karışır. Ücretli emek ve onun özel mülkiyete karşı savaşımı otokratik düzende de vardır. Kölelik düzeninde doğmaya başlar. Ama bu gelişmenin büyük aşamalarını mantığın ve tarihin gerçeğine uyarak birbirinden ayırt etmemize engel değildir. Bu iki devrimin ayrı ayrı özel öğelerinin tarihte birbirleriyle geliştikleri inkar edilebilir mi? Avrupa'daki demokratik devrimler çağı bir sürü sosyalist hareketlere sosyalist denemelere ta-

7.4

7

nık olmadı mı? Ve gelecekteki Avrupa sosyalist devrimine demokrasi alanında tamamlanacak daha birçok şey kalmıyor mu? (İki Taktik syf.61, Devrimci Komünler ve Pr. ile köy d.d.d.bölümü) Özetlersek, 1920 burjuva devrimi, emperyalist çağda burjuvazinin öncülüğünde Lenin'in deyimi ile "Piç" olarak doğdu. Burjuva demokratik anlamda sonuna kadar gidemezdi. İktidar burjuvazinin eline geçti ama devrim sonundaki sorunları çözemedi. (Ulusal sorun, köylülük sorunu, politik özgürlükler, emp.bağımlılık) iktidarı ele geçiren burjuvazi kendi yedeğini(köylülüğü)sattı. İşçi sınıfından olan ölümcül korkusuyla feodalizmle uzlaştı. Bu uzlaşma halka karşı ekonomik ve politik terörde ifadesini buldu, Kapitalizm eski düzenden devraldığı sorunları çözemedi ama bu sorunlar kapitalizmin gelişimine bağlı olarak biçim değiştirdi. Bu süreçte yeni sorunlar ortaya çıktı. Bütün bunlar emek sermaye çelişkisi içinde kapitalizmin çelişkilerinin keskinleşmesinde ifadesini buldu. Çözülmeyen demokratik sorunların kapitalizmin gelişme seyri içinde yeniden üretildi. Demokratik görevlerin çözümü kendini dayattı. Bugün demokrasi sorununun ön plana geçmesi toplumun değişik sınıf ve katmanları(işçi sınıfından burjuvaziye kadar) içinde demokrasi bilincinin gelişmesi tamamen bu temelden kaynaklanıyor. Sanıldığı gibi demokrasinin kazanılması sorunu burjuva muhalefetin gündeme getirdiği bir olgu değil, tamamen toplumsal bir gereksinimdir. Burjuva muhalefet ve onunla işbirliği içindeki revizyonizm bu toplumsal gereksinmeyi zamanında tesbit etmiş ve bunu kendi uzlaşmacı amaçları için kullanma yoluna girmiştir. İşte tam da bu durumda demokrasi sorununa sahip çıkmak, onun reformcu ve uzlaşmacı yorumuna karşı devrimci yorumuna burjuvazinin sınıf çıkarları için kullanılmasına karşı proleteryanın sınıf çıkarları için kullanılmasını sağlamak ivedi bir görevdir. Bunun yolu da demokratik devrim şiarını yükseltmektir.

Demokrasinin uzlaşmayla değil ancak işçi sınıfı, köylülük ve Kürt halkının devrimci mücadelesi ve devrimci bir iktidarla kazanabileceğini göstermektedir. Yığınlarda ortaya çıkan bu güçlü demokrasi bilincini demokrasi için devrimci savaşa akıtmak başlıca görevdir. Bunu atlamak yığınları burjuvazinin eline terk etmektir.

Belgelerde ve yazıda Türkiye'nin ekonomik durumu ve gelecek perspektifleri ele alınıyor. Bu konuda ileri sürülen görüşler doğrudur. Ama bunların devrim teorisi açısından kullanılışı yanlıştır. Çünkü devrim teorisi çizilirken ya da genel olarak strateji çizilirken olasılıklardan değil, Marksizmin ünlü önermesine bağlı kalınarak "Somut durumun somut tahlilinden yola çıkılmalıdır. Ancak bu temel üzerinde olasılıklar devrimci bir tarzda görülüp değerlendirilebilir.